

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Fizjologia molekularna roślin
Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia	Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -	Kod przedmiotu BBTBS_D.120K.63076925d3847.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Biotechnologii	Języki wykładowe Polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia (licencjat)	Obligatoryjność Przedmioty do wyboru	
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów ogólnoakademicki	Dyscypliny Nauki biologiczne	
Koordynator	Anita Wiśniewska	
Prowadzący	Anita Wiśniewska, Katarzyna Ciąćka, Paweł Staszek	
Okres Semestr 6	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 3
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 30	

Cele kształcenia dla przedmiotu

Kod	Cel
C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z najnowszymi badaniami z zakresu molekularnych podstaw odpowiedzi roślin na stesy biotyczne i abiotyczne, a także w jaki sposób czynniki stresowe modyfikują podstawowe procesy molekularne takie jak: transkrypcja, obróbka potranskrypcyjna RNA, synteza i modyfikacje potranslacyjne białek oraz degradacja białek. Dodatkowo studentom przekazywana jest wiedza dotycząca zmian transdukcji sygnałów hormonów roślin w odpowiedzi na stesy i w trakcie kiełkowania i rozwoju roślin. Również studenci są zaznajamiani z najnowszymi technikami służącymi do badań procesów molekularnych.

Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu genetyki, biologii molekularnej, fizjologii roślin.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	procesy molekularne zachodzące w komórkach i wpływ na nie czynników stresowych, czynniki stresowe oraz podłoże odpowiedzi roślinnej.	B_K1_W02, B_K1_W05, B_K1_W07	Zaliczenie pisemne
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	zaplanować i przeprowadzić eksperyment w zakresie molekularnej fizjologii roślin.	B_K1_U01	Test (pisemny lub komputerowy)
U2	przeprowadzić analizę i wyciągnąć wnioski	B_K1_U04	Test (pisemny lub komputerowy)
U3	wykorzystać techniki molekularne.	B_K1_U02	Test (pisemny lub komputerowy)
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	rozwiązywania problemów badawczych z zakresu przedmiotu.	B_K1_K01	Zaliczenie pisemne, Test (pisemny lub komputerowy)

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć

1.	Założenia układu eksperymentalnego, powiązanie wyników badań z zakresu transkryptomiki i proteomiki z odpowiedzią roślin na stres biotyczny i abiotyczny, zadania genomiki funkcjonalnej, fazy odpowiedzi roślin na stres na poziomie molekularnym i fizjologicznym. Reakcja roślin na stres polegająca na regulacji następujących procesów molekularnych: inicjacji transkrypcji, modyfikacji tRNA, inicjacji translacji, modyfikacji potranslacyjnych białek, alternatywnego splicingu, transkrypcji miRNA. Roli miRNA, modyfikacji tRNA, elongatora oraz podjednostek proteasomu we wzroście, rozwoju i odpowiedzi roślin na stres.	W1, U1, K1	Wykład
2.	Rośliny poddane stresowi abiotycznemu. Oznaczenia ekspresji genu z wykorzystaniem techniki qPCR oraz potwierdzenie obecności białka z wykorzystaniem metody jakościowej Western blot. Analiza ekspresji genu polegająca na izolacji RNA z tkanki roślinnej, synteza cDNA i PCR w czasie rzeczywistym. Normalizacja wyników z wykorzystaniem dwóch genów referencyjnych oraz wydajności przyłączenia starterów. Przygotowanie żelów poliakrylamidowych, przeprowadzenie elektroforezy w warunkach denaturujących (SDS-PAGE), elektrotransferu białek z żelu na membranę nitrocelulozową oraz detekcja białka z wykorzystaniem technik chemiluminescencji lub kolorymetrii.	W1, U1, U2, U3, K1	Ćwiczenia laboratoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład tradycyjny
Ćwiczenia laboratoryjne	Laboratorium (eksperyment), doświadczenie, nauka przez eksperyment

Forma zajęć	Metoda weryfikacji	Udział
Wykład	Zaliczenie pisemne	70.00%
Ćwiczenia laboratoryjne	Test (pisemny lub komputerowy)	30.00%

Forma zajęć	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Z zaliczenia pisemnego należy uzyskać 51% punktów.
Ćwiczenia laboratoryjne	Pytania z zakresu materiału ćwiczeniowego są włączone do zaliczenia pisemnego części wykładowej.

Literatura

Obowiązkowa

1. Podstawy biologii komórki 1 i 2, PWN, 2016 Alberts B i inn.
2. Biologia komórki roślinnej. PWN 2007, Wojtaszek P, Woźny A Ratajczak L (red)
3. Fizjologia roślin, PWN, 2012, Kopcewicz J, Lewak S

Dodatkowa

1. Techniki laboratoryjne w biologii molekularnej, MedPH, 2018, Anna Lewandowska Ronnegren
2. Krótkie wykłady. Biologia molekularna, PWN 2022, Michael White, Phil Turner, Alexander McLennan, Andy Bates
3. Podstawy biologii molekularnej, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2009, Allison Lizabeth A
4. literatura naukowa w języku angielskim wskazana przez prowadzącego na zajęciach
5. prace przeglądowe w j. polskim wskazane przez prowadzącego na zajęciach

Rozliczenie punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Wykład	15
Ćwiczenia laboratoryjne	30
Przygotowanie do zaliczenia/egzaminu	15
Samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 75
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
B_K1_K01	Absolwent jest gotów do wykorzystania wiedzy i umiejętności, krytycznie je oceniając, do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych z zakresu biologii
B_K1_U01	Absolwent potrafi przeprowadzić, pod kierunkiem opiekuna naukowego, proste eksperymenty biologiczne stosując podstawowe techniki i narzędzia badawcze
B_K1_U02	Absolwent potrafi wykorzystać podstawowe metody badań stosowanych w analizie zjawisk i procesów zachodzących w środowisku przyrodniczym
B_K1_U04	Absolwent potrafi analizować uzyskane wyniki i wyciągać z nich wnioski
B_K1_W02	Absolwent zna i rozumie powiązania pomiędzy wybranymi dyscyplinami w ramach obszarów nauk przyrodniczych
B_K1_W05	Absolwent zna i rozumie podstawowe mechanizmy z zakresu wybranych chorób roślin, zwierząt i człowieka oraz metod ich diagnostyki
B_K1_W07	Absolwent zna i rozumie hierarchię organizacji życia biologicznego oraz budowę i funkcjonowanie organizmów od poziomu molekularnego poprzez komórkowy i organizmalny, aż do biosfery